

Omorganisering med overføringsverdi

– For å gjennomføre en omorganisering av en sykehusavdeling, er det vår erfaring at det kreves god planlegging, ro i prosessen og forankring i toppledelsen.

Det sier bedriftsoverlege Liv Sanne og seniorrådgiver Vivi Steen Peersen ved Rikshospitalet. De har i en artikkel i bladet *Ramazzini* (1) formidlet sine refleksjoner etter at de gjennomførte en omfattende arbeidsmiljøkartlegging ved en sykehusavdeling. I en tid hvor Legeforeningen erfarer at mange sykehusavdelinger og sykehus er i en endringsfase, vil deres erfaringer kunne være nyttige for flere.

Turbulente tider

– Vi ble engasjert av toppledelsen ved Rikshospitalets radiologiske avdeling etter flyttingen til nytt sykehus. I forbindelse med flyttingen ble det foretatt en større omorganisering av Radiologisk avdeling. Forandringene var ikke smertefrie, oppsummerer de.

Avdelingsledelsen ønsket å gjøre noe med uro og frustrasjon som hadde oppstått. De henvendte seg både til seksjon for organisasjons- og prosessutvikling for å få hjelp med å vurdere arbeidsformen, og til arbeidsmiljøavdelingen for å få hjelp i forhold til arbeidsmiljøspørsmål og avdelingskultur. Disse avdelingene fant det hensiktsmessig å samarbeide, da de opplevde at problemstillingene man stod overfor hang tett sammen.

– Vi ønsket å sette søkelyset på fordeler og ulemper ved å gjennomføre arbeidsmiljøundersøkelser i turbulente tider. Vi kartla arbeidsmiljøet ved hjelp av spørreskjemaundersøkelser og personlige intervjuer i nært samarbeid med ledelsen høsten 2001. 40 av 170 ansatte fikk tilbud om å møte til samtale, i tillegg bad ytterligere sju personer om samtale. Vi brukte spørreskjemaet *QPS Nordic – General Questionnaire for Psychological and Social factors at work*. Dette er utviklet gjennom et prosjektarbeid i regi av Nordisk Ministerråd fra 1994, sier Sanne og Steen Peersen.

– Vi opplevde at ledelsen ble bevisstgjort på de ulike holdningene og kulturene i avdelingen. Ledelsen viste også en overraskende positiv interesse og lydhørhet for resultatene av undersøkelsen, forteller de.

Hver stein ble snudd

Ledelsen ved Radiologisk avdeling iverksatte arbeidsgrupper og engasjerte seg som følge av bedriftsoverlegens og seniorrådgiverens undersøkelse. Hver stein ble snudd. Rett etter at dette arbeidet startet, ble det imidlertid iverksatt nye omorganiseringer

– Vårt mål er å jobbe langsiktig og forebyggende, sier Vivi Steen Persen (øverst) og Liv Sanne

og pålegg utenfra. Selv om avdelingsledelsen informerte og forsøkte å skjerme de ansatte slik at de kunne få ro i forbedringsprosessen, var det hele tiden nye krav utenfra. Dette førte til ny uro og frustrasjon i avdelingen.

– Vi mener det er helt nødvendig å tenke nøye gjennom om det har noe for seg å bruke mye ressurser på en arbeidsmiljøkartlegging i turbulente tider. Vårt mål må være å jobbe langsiktig og forebyggende i forhold til politikere og ledelse på alle nivåer, i håp om at vi alle kan lære av det som tidligere har skjedd. For å få til et godt arbeidsmiljø i omstillingsfaser, er det viktig at ledelsen benytter kompetente prosessveiledere, samt at man gjennomfører og forankrer omstillingen før man eventuelt starter nye endringsprosesser, konkluderer Liv Sanne og Vivi Steen Peersen.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no
Informasjonsavdelingen

Litteratur

1. Sanne L, Steen Peersen V. Refleksjoner etter en omfattende arbeidsmiljøkartlegging ved sykehusavdeling. *Ramazzini*, Norsk tidsskrift for arbeids- og miljømedisin, 2003; 10: 3.

Ny spesialforening

Norsk Selskap for Craniofacial Kirurgi er godkjent som ny spesialforening i Den norske lægeforening. Med den nye foreningen har Legeforeningen 60 spesialforeninger.

Akademikerne – Frie yrker

Hanne Nordahl, Valderøy, er oppnevnt som ny vararepresentant til Akademikerne – Frie yrker.

Nye medlemmer til Kvalitetssikringsfond III

Generalsekretær Terje Vigen er oppnevnt som leder av styringsgruppen for Den norske lægeforenings fond for kvalitetssikring av laboratorievirksomhet utenfor sykehus i perioden 2004–07. Øvrige medlemmer er Hans Kristian Bakke (for presidentperioden) og Sverre Landås.

Nytt medlem i LUPA

Grethe Fosse, Offentlige legers landsforening (OLL), er oppnevnt som ny representant i Legeforeningens utvalg for prehospital akuttmedisin (LUPA).

Ny hjemmeside

Det felles kvalitetsutvalg for primærmedisin (KUP), i regi av Alment praktiserende lægers forening (ApLf) og Norsk selskap for allmennmedisin (NSAM), har åpnet hjemmeside på Internett med mye godt kvalitetsutviklingsstoff.
Les mer: www.kup.no

Vold på legekontoret

Alment praktiserende lægers forening (ApLf) har gitt ut informasjonsbrosjyren *Forebygging og mestring når vold/trusler har funnet sted – om vold på legekontoret*. Brosjyren er sendt alle ApLfs medlemmer, men kan også være interessant for andre. Brosjyren bestilles hos posten@legeforeningen.no eller lastes ned på www.legeforeningen.no/aplf

Ønsker ikke mer detaljstyring

Helseforetakene i nord vil ikke detaljstyres av det regionale helseforetaket. Heretter akter de å ta de upopulære beslutningene alene. I 2004 skal alle helseforetakene komme i budsjettbalanse, og ingen kommer utenom nedbemanning og reduserte sengeposter.

Dette var signalene fra styreseminaret som Helse Nord RHF inviterte til i Tromsø i begynnelsen av oktober i fjor. Til tross for dystre økonomiske utsikter var gjennomgangstonen blant styremedlemmene at «Dette klarer vi».

Les mer: www.legeforeningen.no/index.gan?id=7396